

YEŞİL BÜLTEN

EĞİTİM VE EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ
NİSAN 2024

NİSAN AYI

YEŞİL HABERLER BÜLTENİ

- 16 Temmuz 2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı’nın (YMEP) “Yeşil Finansman” ana başlığı altındaki "3.3.3.Çevre ve iklim değişikliği ile bağlantılı olarak uluslararası/AB ve ulusal tüm destek/finansman imkânlarına ilişkin bilgilerin derlenmesi" eylemi kapsamında "Yeşil Dönüşüme Yönelik Hedeflere Erişimde Kullanılabilecek Finansman İmkanları" belgesi yayınlanmıştır. Belge, üç aylık dönemler halinde güncellenecektir. [Ayrıntılar...](#)
- Avrupa Parlamentosu, karbondan arındırma için gereken teknolojilerde AB üretimini desteklemek amacıyla Net-Sıfır Sanayi Yasasını onayladı. Konsey ile gayri resmi olarak kabul edilen "Net-Sıfır Endüstri Yasası", Avrupa’nın Ulusal Enerji ve İklim Planlarına (NECP'ler) dayalı olarak 2030 yılına kadar yıllık dağıtım ihtiyaçlarının %40'ını net sıfır teknolojilerden üretmesi için bir hedef belirlemektedir. Desteklenecek teknolojiler arasında tüm yenilenebilir teknolojiler, nükleer, endüstriyel karbondan arındırma, şebeke, enerji depolama teknolojileri ve biyoteknoloji yer alıyor. Kanun, kapsam ve çıktılarına bağlı olarak izin verilecek projeler için maksimum zaman çizelgelerini belirleyerek izin verme sürecini basitleştirecek. [Ayrıntılar...](#)
- Avrupa Parlamentosu, Konsey ile üzerinde mutabakata varılan ve firmaların ve onların tedarik, üretim ve dağıtım da dahil olmak üzere ortaklarının insan hakları ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin (köleliği, çocuk işçiliğini, emek sömürsünü, biyolojik çeşitliliğin kaybını, kirliliği veya doğal mirasın yok edilmesini içeren etkiler) önlenmesini, sona erdirilmesini veya hafifletilmesini gerektiren yeni "durum tespiti" direktifini onayladı. Direktifin Konsey tarafından resmi olarak onaylandıktan sonra, AB Resmi Gazetesi’nde yayınlanarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Yeni kurallar (iletişim yükümlülükleri hariç) AB şirketlerine (ve AB’de aynı ciro eşiklerine ulaşan AB dışı şirketlere) kademeli olarak uygulanacaktır: 2027’den itibaren: 5000’den fazla çalışanı olan ve dünya çapında cirosu 1,5 milyar Euro’nun üzerinde olan şirketlere; 2028’den itibaren: 3000’in üzerinde çalışanı ve dünya çapında 900 milyon Euro ciroya

sahip firmalara; 2029'dan itibaren: direktif kapsamında kalan tüm şirketlere (1000'in üzerinde çalışanı ve dünya çapında cirosu 450 milyon Euro'nun üzerinde olanlar dahil). Bu direktif ile, firmaların yeni yükümlülüklerle uymalarını sağlamak için durum tespitini politikalarına entegre etmelerini, ilgili yatırımlar yapmalarını, ortaklarından sözleşme güvencesi almalarını, iş planlarını iyileştirmelerini veya küçük ve orta ölçekli iş ortaklarına destek sağlamalarını gerektirecek. Ayrıca şirketlerin iş modellerini Paris Anlaşması'nın 1,5°C küresel ısınma sınırına uygun hale getirecek bir geçiş planı benimsemelerini gerektirecek. . Şirketler, durum tespit yükümlülüklerini ihlal etmeleri nedeniyle oluşan zararlardan sorumlu olacak ve mağdurlarına tam tazminat ödemek zorunda kalacak. Komisyon, işbirliğini desteklemek ve en iyi uygulamaların paylaşılmasını sağlamak için Avrupa Denetleyici Otoriteler Ağı'nı kuracak. [Ayrıntılar...](#)

- Avrupa Parlamentosu tarafından tüketicilerin ürünleri tamir ettirme haklarını güçlendiren "Tamir Hakkı" direktifi onaylandı. Yeni kurallar, üreticilerin zamanında ve uygun maliyetli onarım hizmetleri sunmasını ve tüketicileri onarım hakları konusunda bilgilendirmesini sağlıyor. Garanti kapsamında onarılan ürünler, yasal garantinin bir yıl daha uzatılmasından yararlanacak ve bu da tüketicileri değiştirme yerine onarımı seçmeye teşvik edecek. Kurallar, AB onarım pazarını güçlendirmeyi ve tüketicilerin onarım maliyetlerini azaltmayı amaçlıyor. Üreticilerin makul bir fiyata yedek parça ve aletler sağlaması gerekecek ve onarımları engelleyen sözleşme maddelerini, donanım veya yazılım tekniklerini kullanmaları yasaklanacak. [Ayrıntılar...](#)
- Avrupa Parlamentosu, AB'de ambalajlamayı daha sürdürülebilir hale getirmek ve ambalaj atıklarını azaltmak için yeni tedbirleri kabul etti. Sürekli büyüyen atıklarla mücadele etmeyi, iç pazar kurallarını uyumlu hale getirmeyi ve döngüsel ekonomiyi güçlendirmeyi amaçlayan düzenleme, ambalaj azaltma hedeflerini (2030'a kadar %5, 2035'e kadar %10 ve 2040'a kadar %15) içeriyor ve AB ülkelerinin özellikle plastik ambalaj atığı miktarını azaltmasını gerektiriyor. Gereksiz ambalajlamayı azaltmak amacıyla gruplandırılmış, nakliye ve e-ticaret ambalajlarında maksimum %50 boş alan

oranı belirlenirken, üreticiler ve ithalatçıların da ambalajın ağırlığının ve hacminin en aza indirilmesini sağlaması gerekecek. Bazı tek kullanımlık plastik ambalaj türleri 1 Ocak 2030 tarihinden itibaren yasaklanacaktır. [Ayrıntılar...](#)

- Avrupa Parlamentosu, AB'de satılan çoğu ürün için çevresel sürdürülebilirlik gerekliliklerinin getirilmesini sağlayacak revize edilmiş eko tasarım çerçevesini kabul etti. Düzenleme, ürünleri daha dayanıklı ve güvenilir hale getirmek, yeniden kullanımı, yükseltmeyi, onarımı ve geri dönüşümü kolaylaştırmak, daha az kaynak, enerji ve su kullanmak üzere yaşam döngüleri boyunca çeşitli yönlerini iyileştirmeyi amaçlıyor. Kanun, Komisyon'un ilk çalışma planında demir, çelik, alüminyum, tekstil (özellikle giyim ve ayakkabı), mobilya, lastik, deterjan, boya, yağlayıcılar ve kimyasallar dahil olmak üzere bir dizi ürün grubuna öncelik vermesini talep ediyor. [Ayrıntılar...](#)
- Avrupa Parlamentosu, yeni bir AB sertifikasyon planını hazırlıyor. Kanun, karbon alımını artırmak ve 2050 yılına kadar AB'nin iklim nötrlüğüne ulaşmaya yardımcı olmak için karbon gidermeye yönelik bir AB sertifikasyon çerçevesi oluşturacak. Mevzuat, endüstriyel teknolojiler yoluyla kalıcı karbon depolama, uzun ömürlü ürünlerde karbon depolama ve karbon tarımı gibi farklı karbon giderme türlerini kapsamaktadır. Yeşil aklamayla mücadele etmek için bunların kullanımını artırmayı ve AB'nin bu tür faaliyetleri ölçme, izleme ve doğrulama kapasitesini geliştirmeyi amaçlıyor. [Ayrıntılar...](#)
- İSO “Sürdürülebilir Finans” raporu yayımlandı. Rapor, Türkiye’nin yeşil dönüşüm sürecinde izlemesi gereken politika önerilerini sunuyor. Rapor, dünya genelinde kullanılan sürdürülebilir finans araçları ile birlikte başarılı örnekleri ele alıyor ve Türkiye’de bu araçların kullanımında “yeşil yıkama”yı önlemek için öneriler sunuyor. Türkiye’de çevreci ve sosyal etkilere sahip projelere yatırım yapılmasını kolaylaştırmak için atılması gereken adımlar olarak; gelecekteki yatırım projelerinin çevresel ve sosyal etkilerini sınıflandıran bir taksonomi oluşturulması, sürdürülebilir finansman kaynaklarının KOBİ’lere aktarılmasına yönelik adımların belirlenmesi, uluslararası

örneklere (AB taksonomisi gibi) uyumun sağlanması gibi başlıklar yer almaktadır.

[Ayrıntılar...](#)